

פרשת אמור

בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסוכות (כג, מב)

בגמ' ריש סוכה ילפינן מהא דסוכה תחת סוכה פסולה, ור' ירמיה נחית לאשמעינן דין העליונה אם היא כשרה או פסולה, וקשה דלכאורה כיון דאיירי הכא בדין סוכה תח"ס, והוא פסול בהתחתונה לחוד, מאי שיאטיה דדין העליונה לכאן, וכמו כן קשה אמתניתין שם דתנן סוכה ע"ג סוכה העליונה כשרה והתחתונה פסולה, ולמה נחית תנא לאשמעי' דין העליונה.

ובאמת הא מבואר בגמ' דעיקר מימרא דר' ירמיה הוא לאשמעינן דהיכא דהעליונה היא חמתה מרובה מצילתה ל"א דניגזור לפסול תחתונה משום דפעמים שתהא עליונה למעלה מכ' ולא מסיק אדעתיה, וצ"ע דנמצא דכל חידושו דר' ירמיה איננה כלל בנוגע לדין סוכה תח"ס, וצ"ע.

והנראה בזה, דהנה בכל סוכה תח"ס הא מבואר ברש"י כדעת שמואל דבעינן ב' סוכות, וקשה דהא לעולם אינו יושב בב' סוכות דהא התחתונה היא אוהל מפסיק לגבי סכך העליון, וגם דהרי אינו יושב בתוך המחיצות של העליונה.

והנראה מזה, דבזה שפסלה התורה סוכה תח"ס נאמר בה ששייכים ב' הסוכות להדדי, וחשיב שיש כאן סוכה ע"ג סוכה, אבל לולא שפסלה תורה סוכה תח"ס לא היו שייכים להדדי כלל, ולא היה נחשב שיושב בב' סוכות, שהרי אינו יושב בתוך מחיצות העליונה, דהרי תחתונה היא אוהל המפסיק כנ"ל, ורק ע"י דפסלה תורה סוכה תח"ס נאמר בזה שיש כאן סוכה על גבי סוכה, ומכח דין זה הוא דחשיב שיושב נמי בתוך מחיצות העליונה, דהא מה"ט הוי סוכה תחת סוכה, ומה"ט נמי אין בה משום אוהל המפסיק דשייכים ב' הסוכות להדדי.

ולפ"ז מוכן מאי קמ"ל מתני' דעליונה כשרה, דהיה מקום לומר דהשתא דצרפה תורה ב' הסוכות ופסולה התחתונה, י"ל דגם העליונה פסולה מה"ט דהא היא ג"כ אחת מב' הסוכות, וקמ"ל מתניתין דרק התחתונה נפסלת משום ב' הסוכות ולא העליונה. ומיושב ג"כ מה שהקשינו אר' ירמיה, דבאמת כשהתחתונה צלתה מרובה ליכא פסול דקמצטרף כמש"כ רש"י שם ורק דע"י דין פסול סוכה תח"ס, שחידשה תורת בזה דמצורפים ושייכים הם להדדי, שרק עי"ז פסול דקמצטרף, דבל"ז הא אין כאן צירוף כלל, ורק השתא דמצורפים לענין סוכה תח"ס ה"ה לענין פסול דקמצטרף.

מקור: רבי אליהו דב וכטפויגל שליט"א